

1 СТИСЛІ ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

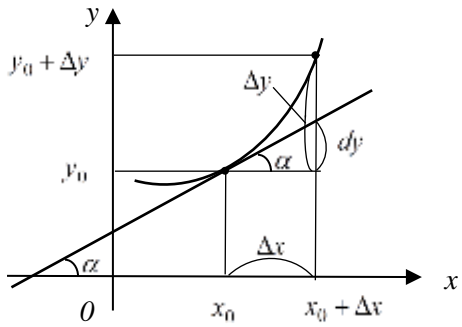
1.1 ДИФЕРЕНЦІЮВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ФУНКЦІЙ

№ n/n	Назва та вигляд функції	Правило диференціювання
1	2	3
1	Складна функція $y = f(u)$, де $u = \varphi(x)$	Якщо функція $u = \varphi(x)$ диференційовна в точці x , а функція $y = f(u)$ диференційовна у відповідній точці u , то складна функція $y = f[\varphi(x)]$ диференційована в точці x і справедлива наступна формула: $y'_x = y'_u \cdot u'_x$
	<u>Приклад</u> $y = \sin x^2$. Знайти: y'_x . Нехай $u = x^2$, $y = \sin u$; тоді $y'_u = \cos u$, $u'_x = 2x$; $y'_x = \cos u \cdot 2x = 2x \cdot \cos x^2$.	
2	Неявна функція $F(x, y) = 0$	Для знаходження похідної неявної функції обидві частини рівняння $F(x, y) = 0$ диференціюються по x з урахуванням того, що y є функція від x . З одержаного рівняння визначається y' .
	<u>Приклад</u> $2x^2 + y^3 + 15 = 0$. Знайти: y'_x . $4x + 3y^2 \cdot y' = 0$; $y' = -\frac{4x}{3y^2}$.	
3	Функція, що задана параметрично $\begin{cases} x = \varphi(t); \\ y = \psi(t). \end{cases}$	Якщо функції $x = \varphi(t)$ і $y = \psi(t)$ диференційовані, то похідна y'_x знаходиться за формулою: $y'_x = \frac{y'_t}{x'_t}$
	<u>Приклад</u> $\begin{cases} x = t^2 - 2t; \\ y = 2t^3 - 3t^2 \end{cases}$ Знайти: y'_x . $x'_t = 2t - 2$; $y'_t = 6t^2 - 6t$; $y'_x = \frac{6t^2 - 6t}{2t - 2} = \frac{6t(t - 1)}{2(t - 1)} = 3t$.	

1	2	3
---	---	---

4	<p>Показниково-степеневая функция</p> $y = [f(x)]^{g(x)}$	<p>Логарифмічне диференціювання</p> $\ln y = \ln f^g; \quad \ln y = g \cdot \ln f;$ $\frac{1}{y} \cdot y' = g' \cdot \ln f + g \cdot \frac{1}{f} \cdot f'; \quad y' = y \cdot \left[g' \cdot \ln f + \frac{g}{f} \cdot f' \right];$ <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> $y' = f^g \left[g' \cdot \ln f + \frac{g}{f} \cdot f' \right].$ </div> <p><u>Зауваження:</u> Даний метод зручно застосовувати також, якщо потрібно продиференціювати добуток кількох функцій або дріб, чисельник і знаменник якого містить добутки.</p>
<p><u>Приклад 1</u></p> $y = (\sin x)^{\cos x}. \text{ Знайти: } y'_x.$ $\ln y = \ln(\sin x)^{\cos x}; \quad \ln y = \cos x \cdot \ln(\sin x);$ $\frac{1}{y} \cdot y' = -\sin x \cdot \ln(\sin x) + \cos x \cdot \frac{\cos x}{\sin x}; \quad y' = y \cdot \left[-\sin x \cdot \ln(\sin x) + \frac{\cos^2 x}{\sin x} \right];$ $y' = (\sin x)^{\cos x} \times \left[\frac{\cos^2 x}{\sin x} - \sin x \ln(\sin x) \right].$ <p><u>Приклад 2</u></p> $y = (x+5)^3(3x+7)^4(x-3)(x+6).$ <p>Знайти: y'_x.</p> $\ln y = 3\ln(x+5) + 4\ln(3x+7) + \ln(x-3) + \ln(x+6);$ $\frac{1}{y} \cdot y' = \frac{3}{x+5} + \frac{4}{3x+7} \cdot 3 + \frac{1}{x-3} + \frac{1}{x+6};$ $y' = (x+5)^3(3x+7)^4(x-3)(x+6) \times \left[\frac{3}{x+5} + \frac{12}{3x+7} + \frac{1}{x-3} + \frac{1}{x+6} \right].$		

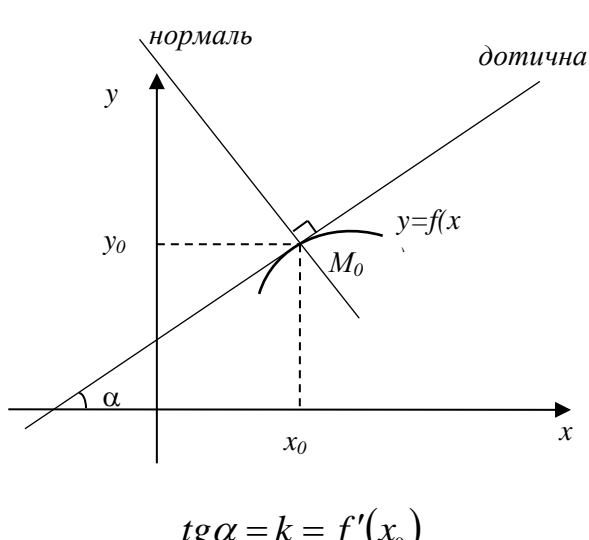
1.2 ДИФЕРЕНЦІАЛ ФУНКЦІЇ

Визначення	Геометричний зміст
<p>Якщо приріст Δy функції $y = f(x)$ в точці x можна представити у вигляді</p> $\Delta y = A\Delta x + \alpha(\Delta x)$ <p>(де Δx – приріст аргументу, A – величина, що не залежить від Δx, $\alpha(\Delta x)$ – нескінченно мала функція більш високого порядку меншості, ніж Δx), то головна, лінійна відносно Δx, частина приросту функції $A\Delta x$, називається диференціалом цієї функції й позначається dy.</p>	 <p>Диференціал функції $y = f(x)$ в точці x_0 дорівнює приросту ординати дотичної.</p>
Зв'язок диференціала і похідної	Приклад
<p>Для диференційованої функції $y = f(x)$</p> $dy = f'(x)dx$	<p>Обчислити диференціал функції $y = \sin^2 x$.</p> $f'(x) = (\sin^2 x)' = 2 \sin x \cdot \cos x = \sin 2x;$ $dy = \sin 2x dx.$
Застосування диференціала до наближеного обчислення значень функції	Приклад
<p>Якщо Δx мале за абсолютною величиною, тоді для диференційованої функції $f(x)$ її приріст Δy відрізняється від диференціалу dy на величину, нескінченно малу відносно Δx. Звідси маємо наближену рівність $f(x_0 + \Delta x) - f(x_0) \approx f'(x_0)\Delta x$ або</p> $f(x_0 + \Delta x) \approx f(x_0) + f'(x_0)dx.$	<p>Обчислити: $(1,03)^5$.</p> <p>Нехай $x_0 = 1$, тоді $\Delta x = 0,03$; $f(x) = x^5$; $f'(x) = 5x^4$; $f(x_0) = 1$; $f'(x_0) = 5 \cdot 1^4 = 5$;</p> $(1,03)^5 \approx 1 + 5 \cdot 0,03 = 1,15.$

1.3 ПОХІДНІ ТА ДИФЕРЕНЦІАЛИ ВИЩИХ ПОРЯДКІВ

Визначення	Приклад
<p>Нехай диференційована функція $y = f(x)$ має похідну $y' = f'(x)$, яка також є диференційованою функцією. Тоді похідна від першої похідної називається другою похідною й позначається</p> $y'' = (f'(x))' = f''(x).$ <p>Загалом, похідною n-го порядку функції $y = f(x)$ називається перша похідна похідної $(n - 1)$-го порядку:</p> $y^{(n)} = [f^{(n-1)}(x)]' = f^{(n)}(x).$	<p>1) Для функції $y = x^3 + 6x^2$ знайти y''.</p> $y' = (x^3 + 6x^2)' = 3x^2 + 12x;$ $y'' = (3x^2 + 12x)' = 6x + 12.$ <p>2) Обчислити y^{IV} для функції $y = \sin 2x$.</p> $y' = 2\cos 2x; \quad y'' = -4\sin 2x;$ $y''' = -8\cos 2x; \quad y^{IV} = 16\sin 2x.$
<p>Диференціал від диференціала даної функції $y = f(x)$ називається її другим диференціалом (або диференціалом другого порядку)</p> $d^2 y = d(dy) = f''(x)dx^2.$ <p>Загалом, диференціалом n-го порядку функції $y = f(x)$ називається диференціал від її $(n - 1)$-го диференціала:</p> $d^n y = d(d^{n-1} y) = f^{(n)}(x)dx^n.$	<p>3) Обчислити $d^2 y$ для функції $y = x^4$.</p> $y' = 4x^3; \quad y'' = 12x^2;$ $d^2 y = 12x^2 dx^2.$ <p>4) Обчислити $d^3 y$ для функції $y = e^{3x}$.</p> $y' = 3e^{3x}; \quad y'' = 9e^{3x}; \quad y''' = 27e^{3x};$ $d^3 y = 27e^{3x} dx^3.$

1.4 ЗАСТОСУВАННЯ ПОХІДНОЇ ДО ЗАДАЧ ГЕОМЕТРІЇ

<i>Рівняння дотичної і нормалі</i>	<i>Схематичне зображення</i>
<p>1. Рівняння дотичної до кривої $y = f(x)$ в т. $M_0(x_0, y_0)$</p> $\boxed{y - y_0 = f'(x_0) \cdot (x - x_0)}$ <p>2. Рівняння нормалі до кривої $y = f(x)$ в т. $M_0(x_0, y_0)$</p> $\boxed{y - y_0 = -\frac{1}{f'(x_0)} \cdot (x - x_0)}$	 <p style="text-align: center;">$\operatorname{tg} \alpha = k = f'(x_0)$</p>
<i>Приклад</i>	
<p>Скласти рівняння дотичної й нормалі до кривої $y = x^3 + 4x + 6$ в т. $M_0(-1; 1)$.</p> <p>$x_0 = -1; y_0 = 1;$</p> <p>$f'(x) = 3x^2 + 4;$</p> <p>$f'(x_0) = f'(-1) = 3(-1)^2 + 4 = 7.$</p>	<p>Рівняння дотичної:</p> $y - 1 = 7(x + 1)$ $7x - y + 8 = 0$ <p>Рівняння нормалі:</p> $y - 1 = -\frac{1}{7}(x + 1);$ $x + 7y - 6 = 0$

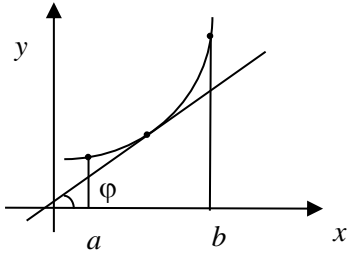
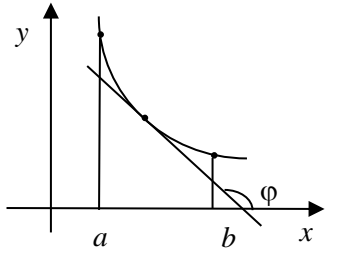
1.5 ЗАСТОСУВАННЯ ПОХІДНОЇ ДО ОБЧИСЛЕННЯ ГРАНИЦЬ

<p>Правило Лопітала Якщо функції $f(x)$ та $\varphi(x)$ такі, що:</p> <p>1) $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = 0$ та $\lim_{x \rightarrow a} \varphi(x) = 0$ або</p> $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \pm\infty \text{ та } \lim_{x \rightarrow a} \varphi(x) = \pm\infty;$ <p>2) вони мають перші похідні в околі точки $x = a$ (за можливим виключенням самої точки a);</p> <p>3) існує $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}$,</p> <p>тоді існує також й $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)}$ і має місце рівність $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}$.</p>	
<i>Вигляд невизначеності</i>	<i>Приклад</i>

$\frac{0}{0}$ або $\frac{\infty}{\infty}$		1. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - b^x}{x} = \left(\frac{0}{0}\right) =$ $= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x \ln a - b^x \ln b}{1} = \ln a - \ln b = \ln \frac{a}{b}.$
Невизначеності виду: $0 \cdot \infty$, $\infty - \infty$, 0^0 , ∞^0 , 1^∞ можуть бути приведені до невизначеності виду $\frac{0}{0}$ або $\frac{\infty}{\infty}$.		2. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} = \left(\frac{\infty}{\infty}\right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x}}{1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0.$
$0 \cdot \infty$	$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = 0$; $\lim_{x \rightarrow a} \varphi(x) = +\infty.$ Знайти $\lim_{x \rightarrow a} f(x) \cdot \varphi(x) = (0 \cdot \infty).$ $\lim_{x \rightarrow a} f(x) \cdot \varphi(x) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{\frac{1}{\varphi(x)}} = \left(\frac{0}{0}\right)$ або $\lim_{x \rightarrow a} f(x) \cdot \varphi(x) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{\varphi(x)}{\frac{1}{f(x)}} = \left(\frac{\infty}{\infty}\right)$	3. $\lim_{x \rightarrow +0} x \cdot \ln x = (0 \cdot \infty) = \lim_{x \rightarrow +0} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} = \left(\frac{\infty}{\infty}\right) =$ $\lim_{x \rightarrow +0} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow +0} (-x) = 0.$
$\infty - \infty$	$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = +\infty$; $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = +\infty.$ Знайти $\lim_{x \rightarrow a} (f(x) - g(x)) = (\infty - \infty).$ $\lim_{x \rightarrow a} (f(x) - g(x)) = \lim_{x \rightarrow a} \left[\frac{1}{\frac{1}{f(x)}} - \frac{1}{\frac{1}{g(x)}} \right] =$ $= \lim_{x \rightarrow a} \frac{\frac{1}{g(x)} - \frac{1}{f(x)}}{\frac{1}{f(x)} \cdot \frac{1}{g(x)}} = \left(\frac{0}{0}\right).$	4. $\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{2}{x^2 - 1} - \frac{1}{x - 1} \right) = (\infty - \infty) =$ $= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2 - x - 1}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{-1}{2x} = -\frac{1}{2}.$
1^∞ , 0^0 , ∞^0	Невизначеність цих видів приводяться до невизначеності виду $0 \cdot \infty$ за допомогою тотожності $[f(x)]^{g(x)} = e^{g(x) \ln f(x)}$ ($f(x) > 0$) $\lim_{x \rightarrow a} [f(x)]^{g(x)} = \lim_{x \rightarrow a} e^{g(x) \ln f(x)} =$ $= e^{\lim_{x \rightarrow a} g(x) \ln f(x)}.$	5. $= \lim_{x \rightarrow 0} (\cos x)^{\frac{1}{x^2}} = (1^\infty) = \lim_{x \rightarrow 0} e^{\frac{1}{x^2} \ln \cos x} =$ $= e^{\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \ln \cos x};$ $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x^2} \cdot \ln \cos x \right) = (\infty \cdot 0) =$ $= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \cos x}{x^2} = \left(\frac{0}{0}\right) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\operatorname{tg} x}{2x} = \left(\frac{0}{0}\right) =$ $= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{\cos^2 x}}{2} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(-\frac{1}{\cos^2 x} \right) = -\frac{1}{2};$ $\lim_{x \rightarrow 0} (\cos x)^{\frac{1}{x^2}} = e^{\frac{1}{2}} = \frac{1}{\sqrt{e}}.$

1.6 ЗАСТОСУВАННЯ ПОХІДНОЇ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІЇ

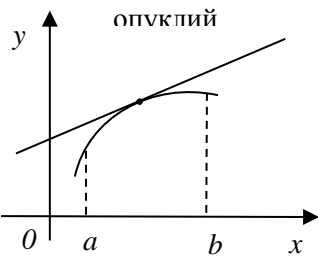
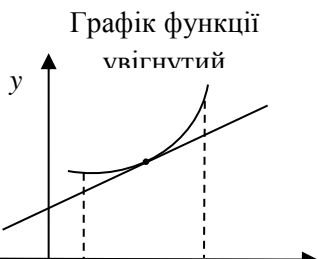
1.6.1 ПРОМІЖКИ ЗРОСТАННЯ ТА СПАДАННЯ ФУНКЦІЇ

Визначення	Достатні умови зростання (спадання) функції
<p>Функція $y = f(x)$, що визначена на проміжку (a,b), називається зростаючою на цьому проміжку, якщо з нерівності $x_2 > x_1$ випливає нерівність $f(x_2) > f(x_1)$, $(x_1, x_2 \in (a,b))$.</p> <p>Функція $y = f(x)$, що визначена на проміжку (a,b), називається спадаючою на цьому проміжку, якщо з нерівності $x_2 > x_1$ випливає нерівність $f(x_2) < f(x_1)$, $(x_1, x_2 \in (a,b))$.</p>	<p>Якщо неперервна на відрізку $[a,b]$ функція $y = f(x)$ в кожній внутрішній точці цього відрізка має додатну похідну ($f'(x) > 0$), то ця функція зростає на відрізку $[a,b]$.</p> <p>Якщо неперервна на відрізку $[a,b]$ функція $y = f(x)$ в кожній внутрішній точці цього відрізка має від'ємну похідну ($f'(x) < 0$), то ця функція спадає на відрізку $[a,b]$.</p>
Приклад	
<p>Знайти проміжки зростання й спадання функції $y = x^2 - 4x$.</p> <p>$y' = 2x - 4$;</p> <p>$y' > 0, \Rightarrow 2x - 4 > 0, x > 2$;</p> <p>$y' < 0, \Rightarrow 2x - 4 < 0, x < 2$;</p> <p>Отже, для $x \in (2; +\infty)$ функція зростає, а для $x \in (-\infty; 2)$ – спадає.</p>	

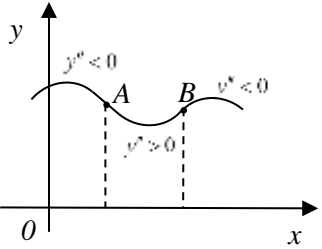
1.6.2 ЕКСТРЕМУМИ ФУНКЦІЇ

<i>Визначення</i>	<i>Необхідна умова існування екстремуму</i>
<p>Функція $y = f(x)$ має максимум в точці $x=c$, якщо існує такий окіл точки $x=c$, що для всіх точок, $x \neq c$, що належать цьому околу, виконується нерівність $f(x) < f(c)$.</p> <p>Функція $y = f(x)$ має мінімум в точці $x=c$, якщо існує такий окіл точки $x=c$, що для всіх точок, $x \neq c$, що належать цьому околу, виконується нерівність $f(x) > f(c)$.</p> <p>Максимуми і мінімуми функції називаються екстремумами функції.</p>	<p>Якщо диференційована в точці $x=c$ функція $y = f(x)$ має в цій точці максимум або мінімум, то $f'(c) = 0$ або $f'(c)$ не існує.</p> <p>Значення аргументу, при яких похідна перетворюється на нуль або має розрив, називаються критичними точками.</p>
<i>Геометрична ілюстрація</i>	<i>Достатня умова існування екстремуму</i>
	<p>Якщо неперервна функція $y = f(x)$ має похідну $f'(x)$ у всіх точках деякого проміжку, що вміщує критичну точку (за виключенням, можливо, самої цієї точки), і якщо похідна $f'(x)$ при переході аргументу зліва направо через критичну точку $x=c$ змінює знак з плюса на мінус, то функція в цій точці має максимум, а при зміні знаку з мінуса на плюс – мінімум.</p>
<i>Приклад</i>	
<p>Знайти екстремуми функції $y = \frac{x^3}{3} + x^2$.</p> <p>$y' = x^2 + 2x$;</p> <p>$y' = 0$; $x^2 + 2x = 0$; $x_1 = 0$ та $x_2 = -2$ – критичні точки.</p> <p>$y' > 0$ для $x \in (-\infty; -2) \cup (0; +\infty)$;</p> <p>$y' < 0$ для $x \in (-2; 0)$.</p> <p>Отже, при $x = -2$ функція досягає максимуму, а при $x = 0$ – досягає мінімуму.</p> <p>$y_{\max} = y(-2) = -\frac{8}{3} + 4 = \frac{4}{3}$; $y_{\min} = y(0) = 0$.</p>	

1.6.3 ПРОМІЖКИ ОПУКЛОСТІ Й УВІГНУТОСТІ ФУНКЦІЇ

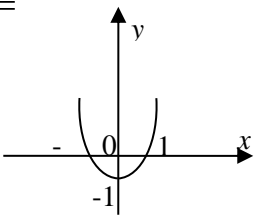
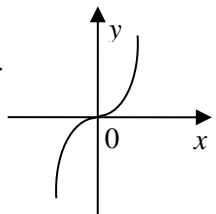
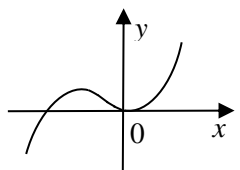
Визначення	Геометрична ілюстрація	Достатня ознака опуклості й увігнутості графіка функції
<p>Графік функції $y = f(x)$ називається опуклим на проміжку (a,b), якщо він розташований нижче будь-якої своєї дотичної на цьому проміжку.</p> <p>Графік функції $y = f(x)$ називається увігнутим на проміжку (a,b), якщо він розташований вище будь-якої своєї дотичної на цьому проміжку.</p>	<p>Графік функції опуклий</p> <p>Графік функції увігнутий</p> 	<p>Якщо у всіх точках проміжку (a,b) $f''(x) < 0$, то графік функції на цьому проміжку опуклий, якщо ж $f''(x) > 0$, – то увігнутий.</p>
<p>Приклад</p>		
<p>Знайти проміжки опуклості й увігнутості функції $y = x^3 - 2x^2 + 3x$.</p> <p>$y' = 3x^2 - 4x + 3; \quad y'' = 6x - 4;$</p> <p>$y'' > 0; \quad 6x - 4 > 0; \quad x > \frac{2}{3};$</p> <p>$y'' < 0; \quad 6x - 4 < 0; \quad x < \frac{2}{3}.$</p> <p>Отже, для $x \in \left(\frac{2}{3}; +\infty\right)$ графік функції увігнутий;</p> <p>для $x \in \left(-\infty; \frac{2}{3}\right)$ графік функції опуклий.</p>		

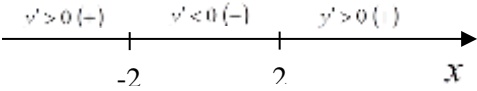
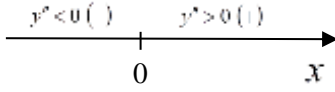
1.6.4 ТОЧКИ ПЕРЕГИНУ

<i>Визначення</i>	<i>Достатня умова існування точки перегину</i>	<i>Приклад</i>
<p>Точка, що відокремлює опуклу частину графіка неперервної функції від увігнутої, називається точкою перегину графіка функції.</p> <p>т. A, B – точки перегину</p>	<p>Нехай крива визначається рівністю $y = f(x)$. Якщо $f''(a) = 0$ або $f''(a)$ не існує, а при переході через значення $x = a$ похідна $f''(x)$ змінює знак, тоді точка кривої з абсцисою $x = a$ є точкою перегину.</p>	<p>Знайти точки перегину графіка функції $y = x^3$.</p> $y' = 3x^2; \quad y'' = 6x;$ $y'' > 0; \quad 6x > 0; \quad x > 0;$ $y'' < 0; \quad 6x < 0; \quad x < 0.$ <p>Для $x \in (0; +\infty)$ графік функції увігнутий; для $x \in (-\infty; 0)$ графік функції опуклий. Отже, точка $(0; 0)$ – точка перегину графіка функції.</p>

1.6.5 ЗАГАЛЬНИЙ ПЛАН ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІЇ

№ n/n	<i>Алгоритм дослідження функції</i>	
	<i>Коментарі</i>	<i>Приклади</i>
1	2	3
1	Область визначення	
	<p>Областю визначення функції називається сукупність усіх значень x, при яких вираз $y = f(x)$ має зміст.</p>	<p>1) $y = \frac{1}{x}$; область визначення: $x \in (-\infty; 0) \cup (0; +\infty)$.</p> <p>2) $y = \sqrt{x}$; область визначення: $x \in [0; +\infty)$.</p> <p>3) $y = x^2 + 5x - 1$; область визначення: $x \in (-\infty; +\infty)$.</p>
2	Парність і непарність	

1	2	3
3	<p align="center">Проміжки</p> <p align="center">Горістки</p> <p align="center">перетини</p> <p align="center">на вісями</p> <p align="center">Координати</p> <p align="center">функції</p>	<p>$y = x^2 - x + 2.$</p> <p>При $x=0$; $y = f(0) = 0^2 - 0 + 2 = 2 \Rightarrow (0; 2)$ – точка перетину графіка функції $y = x^2 - x + 2$ з віссю Oy.</p> <p>При $y=0$, $x^2 - x + 2 = 0$; $x_1 = 1$; $x_2 = 2 \Rightarrow \Rightarrow (1; 0), (2; 0)$ – точки перетину графіка функції з віссю Ox.</p>
	<p>Функція $y = f(x)$ називається парною, якщо $f(-x) = f(x)$. Графік парної функції симетричний відносно осі Oy.</p> <p>Функція $y = f(x)$ називається непарною, якщо $f(-x) = -f(x)$. Графік непарної функції симетричний відносно початку координат.</p>	<p>1) $y = x^2 - 1$; $f(-x) = (-x)^2 - 1 = x^2 - 1 = f(x)$. Отже, $y = x^2 - 1$ – парна функція.</p> <p>2) $y = x^3$; $f(-x) = (-x)^3 = -x^3 = -f(x)$. Отже, $y = x^3$ – непарна функція.</p> <p>3) $y = x^2 + x^3$; $f(-x) = (-x)^2 + (-x)^3 = x^2 - x^3 \neq f(x)$ and $\neq -f(x)$. Функція $y = x^2 + x^3$ ні парна, ні непарна.</p>

	<p>1) Знайти похідну функції.</p> <p>2) Знайти критичні точки функції (точки, у яких $y' = 0$ або y' не існує).</p> <p>3) Визначити знак першої похідної на кожному з інтервалів числової осі, розбитої критичними точками.</p> <p>4) Зробити висновки: 1. на проміжках, де $y' > 0$ функція <i>зростає</i>, а де $y' < 0$ <i>спадає</i>. 2. Якщо в околі критичної точки, що входить в область визначення функції, похідна змінює знак з + на -, тоді точка є точкою <i>максимуму</i>, а якщо з - на +, тоді точкою <i>мінімуму</i>.</p>	<p>Знайти проміжки зростання й спадання функції й точки екстремуму функції $y = x^3 - 12x$.</p> <p>1) $y' = 3x^2 - 12$;</p> <p>2) $y' = 0, \Rightarrow 3x^2 - 12 = 0; x^2 - 4 = 0;$ $x = \pm 2$;</p> <p>3) </p> <p>4) висновки: 1. функція зростає на проміжку $x \in (-\infty; -2) \cup (2; +\infty)$; функція спадає на проміжку $x \in (-2; 2)$; 2. при $x = -2$ функція досягає максимуму, а при $x = 2$ функція досягає мінімуму $y_{\max} = y(-2) = 16$; $y_{\min} = y(2) = -16$.</p>
5	<p align="center">Проміжки опуклості й увігнутості. Точки перегину</p> <p>1) Знайти другу похідну.</p> <p>2) Знайти точки, в яких $y'' = 0$ або y'' не існує.</p> <p>3) Визначити знак другої похідної на кожному з інтервалів.</p> <p>4) Зробити висновки: 1. на проміжках, де $y'' > 0$ функція <i>увігнута</i>, а де $y'' < 0$ <i>опукла</i>. 2. точка неперервності функції, в околі якої знак другої похідної змінюється з + на - або з - на + є <i>точкою перегину</i>.</p>	<p>Знайти проміжки опуклості й увігнутості функції й точки перегину функції $y = x^3 - 12x$.</p> <p>1) $y' = 3x^2 - 12; y'' = 6x$</p> <p>2) $y'' = 0, \Rightarrow 6x = 0; x = 0$;</p> <p>3) </p> <p>4) висновки: 1. на проміжку $(-\infty; 0)$ функція опукла; на проміжку $(0; +\infty)$ функція увігнута; 2. точка з абсцисою $x = 0$ є точкою перегину; її координати $(0; 0)$.</p>
1	2	3
6	Асимптоти	
	1. Пряма $y = b$ є	Знайти асимптоти графіка функції

горизонтальною асимптотою графіка функції $y = f(x)$, якщо існують кінцеві границі $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = b$ або $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = b$.

2. Пряма $x = a$ є

вертикальною асимптотою, якщо $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \infty$ або

$$\lim_{x \rightarrow a-0} f(x) = \infty, \text{ або } \lim_{x \rightarrow a+0} f(x) = \infty.$$

3. Пряма $y = kx + b$ є

похилою асимптотою, якщо існують кінцеві границі

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x};$$

$$b = \lim_{x \rightarrow \infty} [f(x) - kx].$$

$$y = \frac{x^2}{x-2}.$$

$$1) \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x-2} = +\infty;$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x-2} = -\infty$$

\Rightarrow горизонтальних асимптот немає.

2) $x = 2$ – вертикальна асимптота, так як

$$\lim_{x \rightarrow 2-0} \frac{x^2}{x-2} = -\infty; \quad \lim_{x \rightarrow 2+0} \frac{x^2}{x-2} = +\infty.$$

$$3) k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{x^2 - 2x} = 1;$$

$$b = \lim_{x \rightarrow \infty} \left[\frac{x^2}{x-2} - x \right] = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - x^2 + 2x}{x-2} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{x-2} = 2.$$

Отже, $y = x + 2$ – похила асимптота.